

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.260/2022/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe; eljár: felperest képviselő kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 12. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 24.K.702.485/2021/11. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 26.000 (huszonhatezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagja, aki 2007. január 16. napjától a szolgálati hely állományában körzeti megbízotti beosztásban, 2013. december 1. napjától KMB csoportparancsnokként teljesített szolgálatot, működési körzete a település 1 I. KMB csoport, azon belül helység 2 és helység volt. A felperes 2018. július 26. napjától 2021. június

30. napjáig terjedő időszakban rendszeresen a működési körzetén, azaz illetékességi területén kívül látott el a beosztásához nem tartozó járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati feladatokat (így különösen: URH megerősítés, traffipax, átkísérés, akciókban részvétel, rendezvénybiztosítás, mélységi migrációs ellenőrzés, határátkelőhely ellenőrzés) a körzeti megbízotti feladatai mellett. Magyarországon 2020. március 11-től június 18-ig, majd 2020. november 4-től 2022. június 1-ig veszélyhelyzet volt érvényben.

[2] A felperes szolgálati panaszában – a beosztásához nem tartozó többletfeladatok ellátása miatt – 2018. július 26 - 2021. június 30. közötti időszakra az illetményalap 100%-ának megfelelő megbízási díj és késedelmi kamata megfizetését kérte, amelynek az előjáró nem adott helyt és elbírásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez. Az alperes vezetője a 2021. november 13. napján kelt 12000-101/320/1/2021.Szü. számú határozatával a szolgálati panaszt, mint megalapozatlant elutasította a Körzeti Megbízotti Szabályzatról szóló 26/2015. (XII.09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 21., 22. és 24. pontjaira, a körzeti megbízott működési körzetéből eseti jelleggel történő elvonhatóságára, és arra hivatkozván, hogy az ORFK Rendészeti Főigazgatóság Közrendvédelmi Osztálya 29000/2235-44/2018.ált. számú átirata alapján a KMB szabályzat 22., 24., 25. és 27. pontjait felfüggesztették, így a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes engedélye nélkül kerülhetett elvonásra a felperes 2018. évben, míg 2019. évben, 2020. január-február hónapokban és június 17-től 2020. november 3-ig a KMB szabályzat figyelembevételével, a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes írásos engedélye alapján, illetőleg a különleges jogrend kihirdetésétől a körzeti megbízottak működési körzetükből engedély nélkül is elvonhatók voltak.

A kereset és a védírat

[3] A felperes keresetében a 2018. július 26-tól 2021. június 30. napjáig terjedő időszakra 1.043.550 forint megbízási díj, valamint 2020. február 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest, perköltség megfizetése mellett. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontját, valamint az (4) és (5) bekezdést jelölte meg. Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes rendszeresen a körzeti megbízotti beosztása ellátásán túl, a KMB Szabályzat 21., 25. és 26. pontjába nem tartozó többletfeladatokat végeztetett a körzeti megbízotti működési körzetén, azaz illetékességi területén kívül, amelyért megbízási díjat nem kapott. Habár a körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, ennek is minimális feltétele, hogy az érintett működési körzetében és ne a rendőrkapitányság teljes területén, több más településen történjen, csapatszolgálatba történő beosztás is csak ideiglenes lehet. A tárgyidőszakban havonta egyes munkanapjain a körzeti megbízotti feladatai ellátása helyett a szolgálat kezdetén az eligazításokon járőri és egyéb, a körzeti megbízott által nem is végezhető napi szolgálatokra kötelezték, melyek nem tartoztak munkakörébe, sőt részére kifejezetten tiltottak, és a működési körzetén kívül, a rendőrkapitányság valamennyi működési körzetében, több településen ellátandó munkavégzést eredményeztek, melyek során nem a KMB Szabályzat szerinti körzeti megbízotti feladatokat látta el, hanem alapvetően a Járőr és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) szerinti járőrfeladatokat, figyelemmel arra is, hogy az alperes jelentős járőrhánnal küzd. A megbízási díj igényelt havi mértékét a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatalos szolgálati viszonyban

álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 10.§ (2) bekezdése, a belügyminiszter felügyelete, irányítása alá tartozó egyes fegyveres szervekkel hivatásos szolgálati viszonyban állók szolgálati viszonyáról és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 35.§ (6) bekezdése alapján az illetményalap 75%-ában, azaz havi 28.987,50 forintban határozta meg, figyelemmel a jelentős többletfeladatokra.

[4] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását és felperes perköltségben marasztalását kérte, lényegét tekintve a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakkal egyező indokolással.

Vitatta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízás esetei fennállnának, mivel a körzeti megbízotti körzeten kívüli „járőr jellegű” szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett, többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre és a KMB szabályzat V. fejezetében foglalt feladatok lefedik a Járőrszabályzat III. és IV. fejezetében foglalt feladatokat. A felperes által ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatellátás esetén nem jöhet szóba olyan magasabb felelősségi kör sem, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozná. Összességében álláspontja szerint a járőr, járőrvezetői és egyéb szolgálati feladatok beilleszthetők a körzeti megbízotti beosztást ellátók feladatrendszerébe, így kifejtésük nem jár többlettevékenységgel, nem generál többletfeladatokat, így nem adhat alapot megbízási díj megállapítására.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében 1.043.550 forint megbízási díj, valamint annak 2020. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó, középátlagosan számított késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. a 71.§ (1)-(6) bekezdéseire, a Hszt. 2.§ 25. pontjára, a belügyminiszter irányítása alatt álló, a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr3.) 2. számú mellékletére, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 20., 21., 22., 24., 25. és 37. pontjaira, a Járőrszabályzat 4., 5., 10., 60., 61. pontjaira alapította. Indokolása szerint a felperes a tevékenységkimutatásában megjelölt feladatokat - a felek által nem vitatottan - ellátta. A KMB Szabályzat, valamint a Járőrszabályzat rendelkezései alapján a körzeti megbízotti és a járőr feladatok ellátása egymástól elválí. A körzeti megbízott a rá vonatkozó utasításban szereplő feladatait jellemzően nem meghatározott útvonal alapján látja el, azonban a járőrszolgálatot kizárólag a Járőrszabályzat 61. pontja szerinti járőr útíránytervnek megfelelően a TIK irányítása alatt lehet és kell ellátni. A körzeti megbízott beosztása nem foglalja magába a járőri beosztást; ha a hivatásos állomány tagja hosszabb időn át a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (BH2018.346.). A két beosztás közötti különbséget a Szolgálati Szabályzat rendelkezései is alátámasztják. A KMB Szabályzat 24. pontja nem teszi a körzeti megbízott feladatává a járőrszolgálat ellátását, az csak annak a lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott –

alapvetően a működési körzetében – járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen (Kúria Kf.III.45.090/2021/4.). A felperesnek nem eseti rendszerességgel, hanem munkaidejének túlnyomó részében járőrfeladatokat kellett végrehajtania, amelyek jellemzően a működési körzetén kívül estek, ami a beosztásától eltérő többletfeladatellátást jelentett, továbbá átkísérési, fogdaőri feladatokat is ellátott, amelyek a kíséreeőri beosztás feladatai közé tartoznak, ezért az többletfeladat, és a KMB szabályzat 25. pont a) alpontja szerint a körzeti megbízottak részére tiltott. A határrendészeti feladatellátás szintén nem felel meg a KMB Szabályzat 57. pontjában foglalt esetnek. A munkáltató utasításai a munkakör kereteit nem léphetik túl; a körzeti megbízotti szabályzat egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A végzett többletfeladatok ellátásáért ellentételezést (megbízási díj) kell fizetni (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4.). Az alperesnek a különleges jogrendre (veszélyhelyzetre) és a magasabb felelősséggel járó beosztásra történő hivatkozása téves, mivel a pertárgy időszak elején (2018. augusztusától) veszélyhelyzet még nem állt fenn, másrészt a felperes körzeti megbízotti beosztásától eltérő feladatellátására történő utasítására nem csupán eseti jelleggel került sor, a többletfeladat fogalma pedig nem fedi le a többletfelelősség fogalomkörét. A megjelölt feladatellátások a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó, a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjat megalapozó többletfeladatoknak minősülnek, a felperes a keresettel egyező mértékű megbízási díjra jogosult.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71.§ (5) bekezdését és 13.§ (1)-(2) bekezdését, a felperes a hivatásos szolgálati jogviszony, mint különleges közszolgálati jogviszony létesítésével önként vállalta, hogy rá is vonatkozik a Hszt. 13.§ (1)-(2) bekezdése, ezáltal köteles mindazon feladatot ellátni, melyeket számára jogszerűen előírnak, meghatároznak. A felperes azokon a napokon, amikor utasításra járőri vagy egyéb más feladatokat látott el, abban az időtartamban nem végezte a körzeti megbízotti feladatait, így azokat, nem az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végezte, egy időben ugyanis nem tudott járőrszolgálatot is ellátni és körzeti megbízottként is tevékenykedni.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodfokú perköltség (30.000 forint) megállapítását kérte akként, hogy az alperes kizárólag anyagi jogszabálysértést jelölt meg, így a megállapított tényállás és bizonyítékértékelés mellett vizsgálható a fellebbezése az azonos tényállás és jogszabály mellett hozott analóg kúriai, fővárosi ítéltáblai döntésekre figyelemmel.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, ennek során megállapította, hogy az

elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján, az irányadó jogszabályok [Hszt. 71. § (1) és (5)-(6) bekezdés] alkalmazásával okszerű következtetést vont le a kereset jogalapja és összepszerűsége tekintetében. A Fővárosi Ítéltábla a helytálló indokok megisméltése nélkül – a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki:

[10] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az alkalmazott jogszabályokat nem vitatta, csupán azok helytelen értelmezéséből adódó téves következtetést állította, ezért a Fővárosi Ítéltábla a megállapított tényállást vette alapul az elsőfokú ítélet felülbíralata során. Az alperes nem vont kétségbe azt a tényt, hogy felperes a peresített időszakban járőri vagy egyéb más feladatokat is ellátott, kizárólag a feladatellátások többletfeladatkénti értékelését, azt, hogy a felperes a megbízást eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végezte, kifogásolta. Nem vitatta ugyanakkor, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőrfeladatokat, valamint egyéb, a beosztásához nem tartozó feladatokat rendszeresen ellátott, miként az sem, hogy a felperest nem mentesítették eredeti beosztásából eredő feladata ellátása alól.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak, ugyanakkor az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71.§ (5) bekezdés].

[12] A keresettel érintett időszakban a felperes beosztásához tartozó feladatok ellátása mellett, az alperes utasítása szerint egyes napokon a beosztásához nem tartozó feladatokat látott el többletfeladatként, ezért a Hszt. 71.§ (5) bekezdése alapján a felperes többletszolgálatért díjazásra jogosult. Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat. A következőes bírői gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alaplól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti vagy tartós – feladatainak ellátását (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4., Kf.VII.39.247/2020/4. – BHGY K-KJ-2020-487).

[13] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., Kf.VII.45.155/2021/6.) kimondta, hogy a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. A megbízási díjra jogosultság tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a felperes elméleti felkészültsége, valamint szakmai ismeretei és tapasztalatai őt ténylegesen alkalmassá tették-e ezen, a kapitányságvezető utasításából fakadó feladatok ellátására, illetve az általa ténylegesen végrehajtott feladatok többletmegterhelést jelentettek-e a számára, vagy aránytalan sérelmet okoztak-e, hanem kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a körzeti megbízotti beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapol meg.

[14] Az elsőfokú bíróság – a KMB szabályzat és a Járőrszabályzat, valamint a BMr2. rendelkezéseire figyelemmel – okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a körzeti megbízott és a járőr (járőrvezető, járőrparancsnok) különböző beosztásoknak tekintendők, melyek egymástól eltérően meghatározott munkaköri feladatait külön-külön utasítások foglalják össze. A két szabályzat között nincs jogi kapcsolat, a KMB szabályzat nem utal vissza a Járőrszabályzat tartalmára, azaz a körzeti megbízotti beosztás keretein belül nem rögzít járőrfeladatot. A két beosztás elsőfokú bíróság által elvégzett helyes értelmezése és elhatárolása figyelembevételével az is megállapítható, hogy azok tartalma és célja eltér egymástól: a körzeti megbízott a helyi rendőrséget képviseli, jellemzően kapcsolattartáson és megelőzésen alapuló feladatorientáltsággal, a járőr a bekövetkezett bűncselekményekre, szabálysértésekre reagál. A felperes által végzett járőrszolgálati feladatok tehát, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezése szerinti beosztásához.

[15] E körülményt az alperes Hszt. 13.§ (1) és (2) bekezdésére való hivatkozása nem cáfolta. A felperes és az alperes között fennálló hivatásos szolgálati jogviszonyban a felperes önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezés lemondásáról. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasítását teljesítette és a peresített időszakban a munkaidejének jelentős részében beosztásához nem tartozó feladatokat a működési körzetén kívül is teljesítette, a többletfeladatok ellátása pedig megbízási díjra jogosította.

[16] Az alperes fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú bíróság különleges jogrendi időszakkal összefüggő jogszabály-értelmezését, a marasztalási összeg mértékét, és az általa megállapított összecszerűsége vonatkozó mérlegelési tevékenységét, így azokat az ítéltábla sem érinthette, azokban nem vizsgálódhatott. A Kúria a Kf.III.39.765/2021/5. (BHGY K-KJ-2022-392) számú határozataiban elvi élel mutatott rá, hogy ha a fellebbező fél ténylegesen a megállapított tényállásból levont jogi következtetést vitatja, azonban anyagi jogszabálysértést nem jelöl meg, a fellebbezés nem vezethet eredményre. A Kf.III.45.193/2021/4. (BHGY-K-KJ-2022-926) számú ítéletében azt is kimondta, hogy amennyiben a fellebbezés nem jelöli meg anyagi jogi jogszabálysértésként a Hszt. 71. § (1) bekezdését, úgy a másodfokú eljárásnak nem lehet a tárgya annak vizsgálata, hogy megvalósult-e a jogszabályi rendelkezés szerinti többletszolgálat.

[17] A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[18] A másodfokú bíróság a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A másodfokú perköltség mértékét a Pp. 81.§ (1)-(2) bekezdéseire, 82.§ (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (5)-(6) bekezdésére figyelemmel állapította meg, a felperes által felszámított összegtől eltérően a pertárgyérték 2,5 %-ához közelítő mértékben.

[19] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39.§ (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46.§ (1) bekezdésébe szerint számított 83.484 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95.§ (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102.§ (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[20] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§ (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. február 22.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró